

10. • İngiliz tüccarlar tarafından 1600'de kurulan İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'nin amacı Portekiz ve İspanya'nın tekelinde bulunan Uzak Doğu ve Hindistan baharat ticaretinden pay almaktı.
- 1602'de kurulan Hollanda Doğu Hindistan şirketine Hollanda Hükümeti tarafından Ümit Burnu ile Macellan Boğazı arasında kalan bölgede ticaret yapma hakkı tanınmıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki hâkimiyetinin sona erdiği
- B) Avrupalı devletlerin ekonomik amaçlı politikalar geliştirdiği
- C) İngiltere ve Hollanda'nın politikalarında Sanayi İnkılabı'nın etkili olduğu
- D) Avrupalı devletlerin ticaret yollarının yönünü değiştirmeye çalıştığı
- E) İngiltere ve Hollanda'nın ortak hareket ettiği

11. I. Cöllerde yağışın az, buharlaşmanın ise fazla olması biyoçeşitliliği olumsuz etkiler. Tkım
- II. Engebeli arazi yapısına sahip bölgelerdeki biyoçeşitlilik, yeryüzünün sade olduğu bölgelere göre daha fazladır. Yükselti
- III. Kuvaterner'deki Buzul Çağlarında yaşanan buzullaşma sonucunda canlıların büyük bölümü Ekvator'a doğru göç etmiştir. Paleogeografi
- IV. Sanayi Devrimi ile birlikte insanın doğaya olan etkisinin artmasına bağlı olarak bazı canlıların nesli tükenmiştir. Biyolojik Fak.

Yukarıda verilen durumlardan hangileri fiziki faktörlerin biyoçeşitliliği etkilediğine örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

Biyoçeşitlilik: Etkileyen Fiziki Fakt.

* İklim
 * Yerşekilleri
 * Sular
 * Toprak

12. Günümüzde sanayi tesislerinin fazla olduğu bölgelerde üretim sırasında çok fazla fosil yakıt kullanıldığı için atmosfere karışan karbon oranı fazladır.

Buna göre haritada numaralandırılmış alanların hangilerinde atmosfere karışan karbon oranı daha fazladır?

- (A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
 D) III ve IV E) III ve V

Verilen yerler içinde I-Kuzey Amerika ve II Çin Oşya'da sanayinin en çok geliştiği yerlerdir. Burdan dolayı karbon salımı fazladır.

13. Aşağıda madde döngülerile ilgili bazı olaylar verilmiştir.

- I. Denizlerdeki bazı canlıların kabuk oluşturmaları. Karbon
- II. Ölen canlı kalıntılarının bazı bakteriler tarafından parçalanarak nitrifikasiyon olayının gerçekleşmesi Azot
- III. Güneş ışığı ile havadaki su buharının fotolize uğraması Oksijen

Bu olayların doğada ilişkili olduğu madde döngülerini aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Karbon	Oksijen	Su
B)	Azot	Karbon	Oksijen
C)	Su	Karbon	Azot
D)	Karbon	Azot	Oksijen
E)	Azot	Oksijen	Karbon

A**A****A****A****Sosyal Bilimler**

14. Aşağıda bir besin zincirine alt piramit verilmiştir.

Bu piramitte görselleri verilen numaralananmış canlılardan hangilerinin yerini yanlış gösterilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

Taşın - otçul

Tılkı - Eteçil

15. Çekilmiş hâlde ve derinliği 6 metreden az olan doğal ya da yapay, dövamlı veya geçici; tatlı, acı veya tuzlu; durgun veya akıntılı bütün sular, bunun yanında bataklık, sazlık ve turbalık alanlar sulak alan olarak adlandırılır. Bu alanlar ve bu alanında yaşayan su kuşları 1971 yılında antlaşma ile koruma altına alınmıştır. Bu çevre antlaşmasına Türkiye 1994 yılında taraf olmuş ve 14 sulak alan koruma altına alınmıştır.

Bu parçada sözü edilen antlaşma aşağıdakilere denhanglıdır?

- A) Kyoto Protokolü B) Paris Antlaşması
C) Ramsar Sözleşmesi D) Cenevre Sözleşmesi
E) Rio Antlaşması → Geure Sözleşmesi

Ramsar Sözleşmesi 1971 yılında Sulak Alanları korumak amacıyla yapılmıştır.

- 16.

Haritada numaralananmış ülkelerden hangileri nüfus artışı hızını yükseltmeyen yönelik politikalar uygulamaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 17.

Haritada numaralananmiş bölgelerdeki biyolarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı bölgede; düşük sıcaklığı dayanıklı ot ve likenler ile Ren geyiği, misk öküzü, karibu gibi hayvanlar yaşar.
B) II numaralı bölgede; boyu 1-3 metre civarında olan çalı ve bodur ağaçları ile çakal, yaban koynunu, puma, kokarcı gibi hayvanlar yaşar.
C) III numaralı bölgede; alpin çayırları, soğuğa dayanıklı bazı ağaç türleri ile dağ keçisi, Tibet öküzü, kartal, kurt gibi hayvanlar yaşar.
D) IV numaralı bölgede; yıl boyunca yeşil kalan uzun boylu gür ormanlar ile orangutan, şempanze, jaguar, leopar gibi hayvanlar bulunur.
E) V numaralı alanda; çam, göknar, lağin gibi ağaçlardan oluşan tayga ormanları ile vizon, vaşak, bozayı, samur gibi hayvanlar bulunur.

V numaralı alanda ilman okyanuslu iklim görülür. Bütün ortası karma ormanlardır.

18. K ülkesinde nüfus artış hızının uzun süredir %10'un altında devam etmesine bağlı olarak gelecekte üreten nüfusun azalacağı görüşü hâkim olmaya başlamıştır. Bunun üzerine hükümet tarafından nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik bazı sosyal ve ekonomik çalışmalar yapılmasına karar verilmiştir.

Buna göre K ülkesinde;

- I. gündüz bakımevi ve kreş sayısının artırılması,
 II. çocuğu olan annelere doğum sonrası verilen ücretli ve ücretsiz izin sürelerinin uzatılması,
 III. evlenme yaşıının 18'den 20'ye yükseltilmesi
 çalışmalardan hangilerin yapılması beklenir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

Nüfus artış hızını artırmak isteyen ülkelerde evlenme yaşı yükseltilmez tam tersi düzeneştir.

19. Türkiye'de nüfus politikalarının uygulandığı dönemler ve bu dönemlerin özellikleri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlışır?

- A) 1923-1965 Dönem: Bu dönemde savaşlar nedeniyle özellikle çalışabiliir nüfusun az olması ve ekonomik kalkınma için nüfusa ihtiyaç duyması nedeniyle nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik politikalar uygulanmıştır.
 B) 1965-1980 Dönem: Nüfus artış hızını düşürmeye yönelik politikalar uygulanmıştır. Bu amaçla bazı yasalar çıkarılmıştır.
 C) 1980-2005 Dönem: Bu dönemde nüfusun sayıca fazlalığı yerine nüfusun sağlık, eğitim, beslenme ve barınma özelliğini artırmaya yönelik niteliklerin geliştirilmesine önem verilmiştir.
 D) 2005-2014 Dönem: Doğum oranlarının ve buna bağlı olarak nüfus artış hızının azalması nedeniyle nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır.
 E) 2014 yılı sonrası: Nüfus artış hızını düşürmeye yönelik bazı yasalar çıkarılmıştır. Bu amaçla sosyal ve ekonomik yaptırımlar uygulanmıştır.

2014 yılı ve sonrasında
 Türkiye'de nüfus artış hızını
 yükseltecek ve nüfusun nitelikini artıracak politikalar uygulanır.
 11KDS2020-1

20. Nüfus miktarı ve nüfus artış hızının fazla olması, ülkelerin kalkınma hızını azaltır. Bu nedenle bu ülkelerin nüfus artış hızını düşürmeye yönelik politikalar uygulaması gereklidir.

Bu duruma;

- I. Pakistan,
 II. Norveç,
 III. Somali,
 IV. Avustralya

Ülkelерinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

Nüfus artış hızını azaltmaya çalışan ülkelere genel olarak kalkınma hızının düşük olduğu ülkelerdir.

21. Antik Yunan filozofu Demokritos, herhangi bir nesneyi sürekli olarak ikiye bölmeye çalıştığımızda en sonunda artık bölünmeyecek kadar küçük birimler elde edeceğimizi savunmuş ve bu birimlere atom adını vermiştir. Yunancada atom kelimesi, bölünmeyecek anlamına gelmektedir. Atomlar; boşlukta hareket eder, nitelikleri aynı, şekilleri farklıdır ve sonsuz sayılabilir. Atomların birleşmesi varlıklar oluştururken ayrılmaları, varlıkların ortadan kalkmasına neden olur. Demokritos'a göre evrende atomlar ve onların hareketleriyle oluşan nesneler dışında başka türden varlıklar bulunmamaktadır.

Bu parçaya göre Demokritos'un varlık anlayışı aşağıdakilerden hangisine uygundur?

- A) İdealizm B) Fenomenalizm
 C) Egzistansiyalizm D) Düşalizm
 E) Materyalizm